

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ วิจัยสารเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม

เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า (๒)

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ วิจัยสารเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม

กลอนดอกลสร้อยรำพึงในป่าช้า (๒)

กิจกรรม “เปิดกล่องปริศนา”

คำถาม

สิ่งที่อยู่ในกล่องนี้ทำให้
นักเรียนนึกถึงอะไร

คำถาม ?

ทุกคนคิดว่าเรื่องความตายเป็นเรื่อง
น่ากลัวหรือไม่ เพราะอะไร

คำถาม

เราควรใช้ชีวิตอย่างไร เมื่อรู้ว่า
“วันหนึ่งเราต้องตาย”

กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า

บทประพันธ์ที่สะท้อนมุมมองเกี่ยวกับชีวิต
และความไม่เที่ยงแท้ของชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายลักษณะคำประพันธ์ ฉันท์ลักษณะ
และความหมายจากการถอดคำประพันธ์กลอน
ดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า บทที่ ๑-๘ ได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๒. อ่านออกเสียงกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า
บทที่ ๑-๘ ได้อย่างถูกต้องตามการแบ่งวรรคตอน
และนำเสนอการวิเคราะห์เนื้อหาและการตีความ
อย่างเป็นระบบ

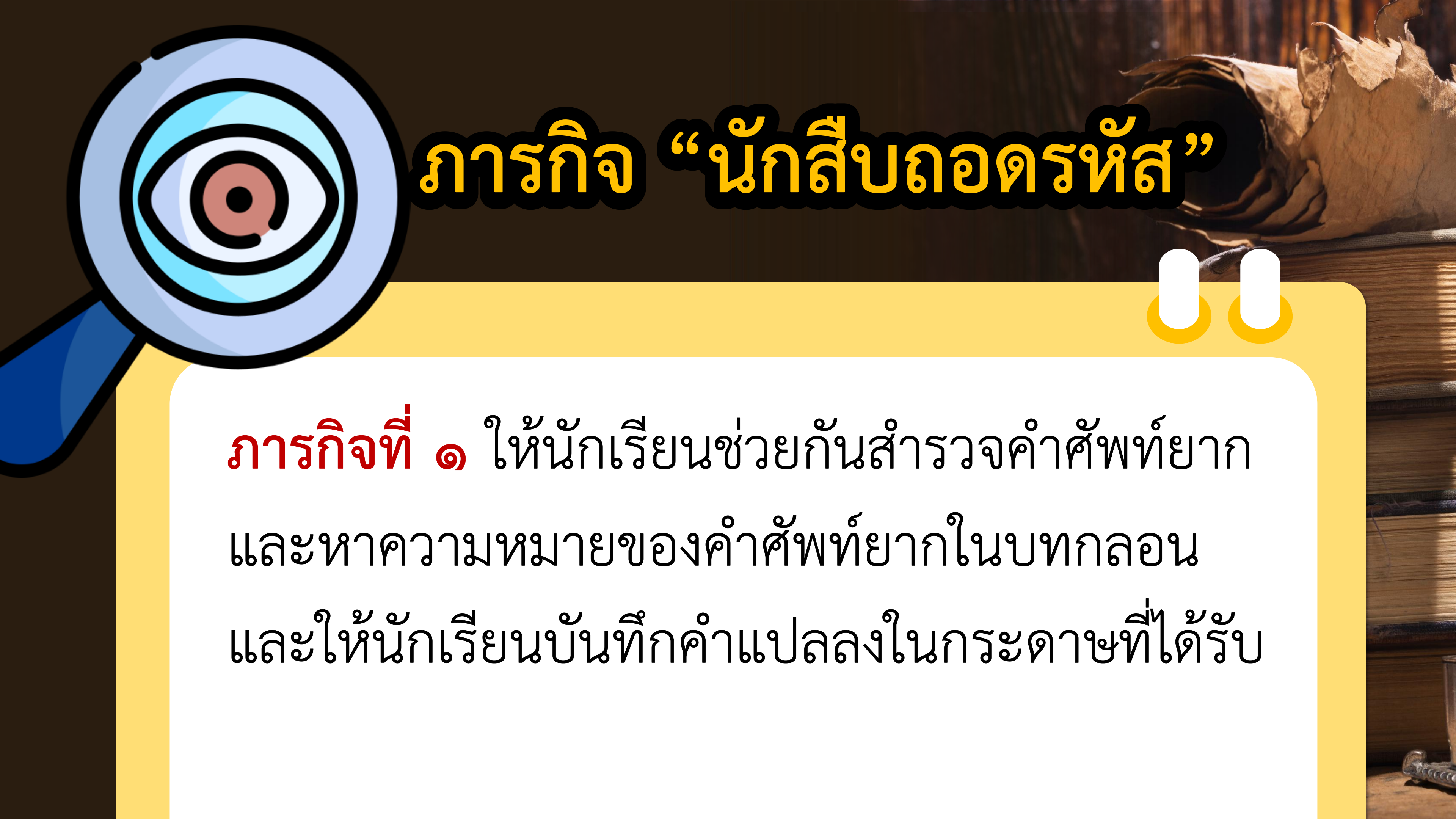

จุดประสงค์การเรียนรู้

๓. ตระหนักและเห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย
โดยแสดงออกผ่านการตั้งใจเรียน และการสะท้อน
คิดถึงข้อคิดที่ได้จากการเรียนรู้

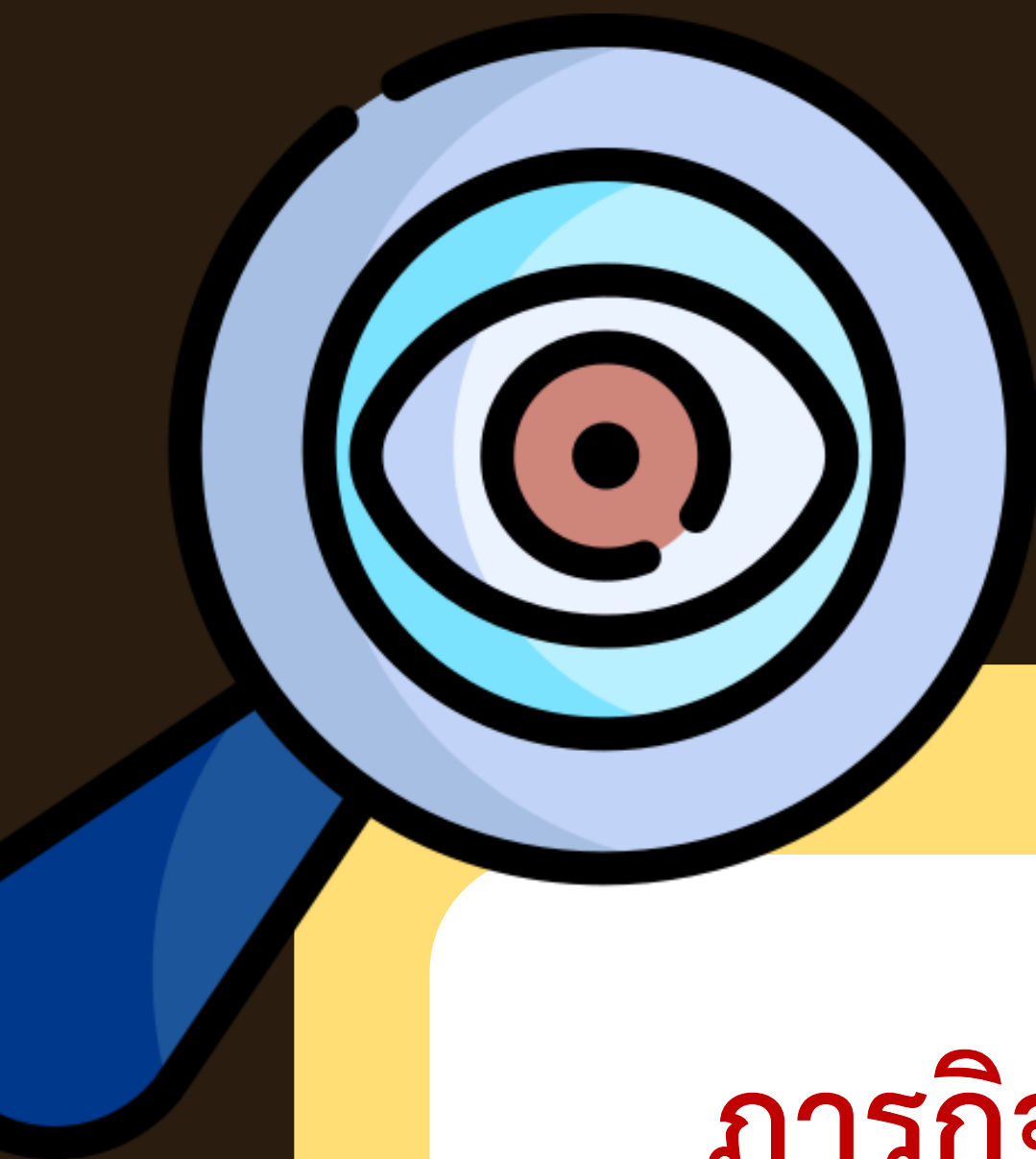
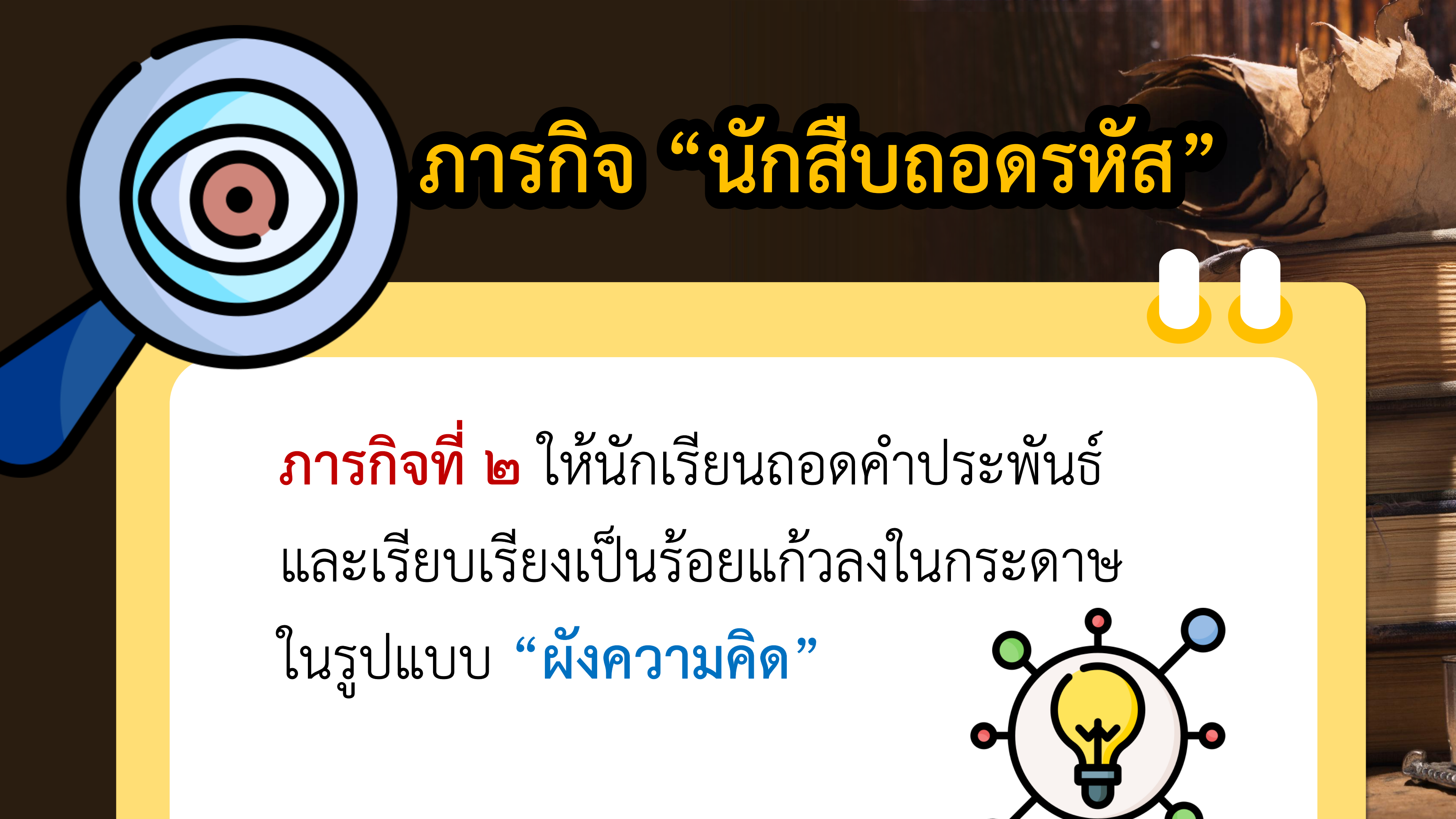

ภารกิจ “นักสืบถอดรหัส”

ภารกิจที่ ๑ ให้นักเรียนช่วยกันสำรวจคำศัพท์ยาก
และหาความหมายของคำศัพท์ยากในบทกลอน
และให้นักเรียนบันทึกคำแปลลงในกระดาษที่ได้รับ

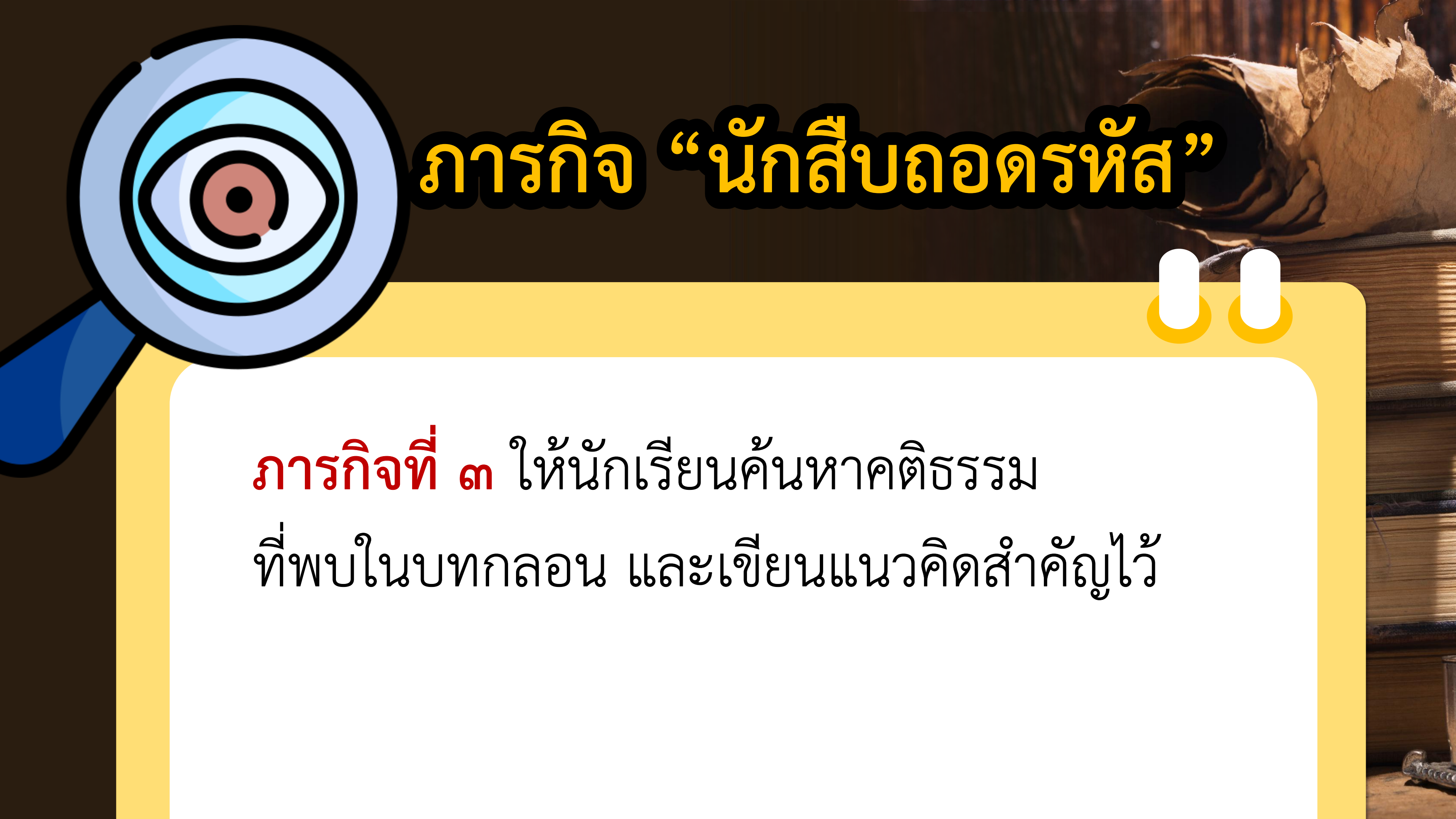
ภารกิจ “นักสืบถอดรหัส”

ภารกิจที่ ๒ ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์
และเรียบเรียงเป็นร้อยแก้วลงในกระดาษ
ในรูปแบบ “ผังความคิด”

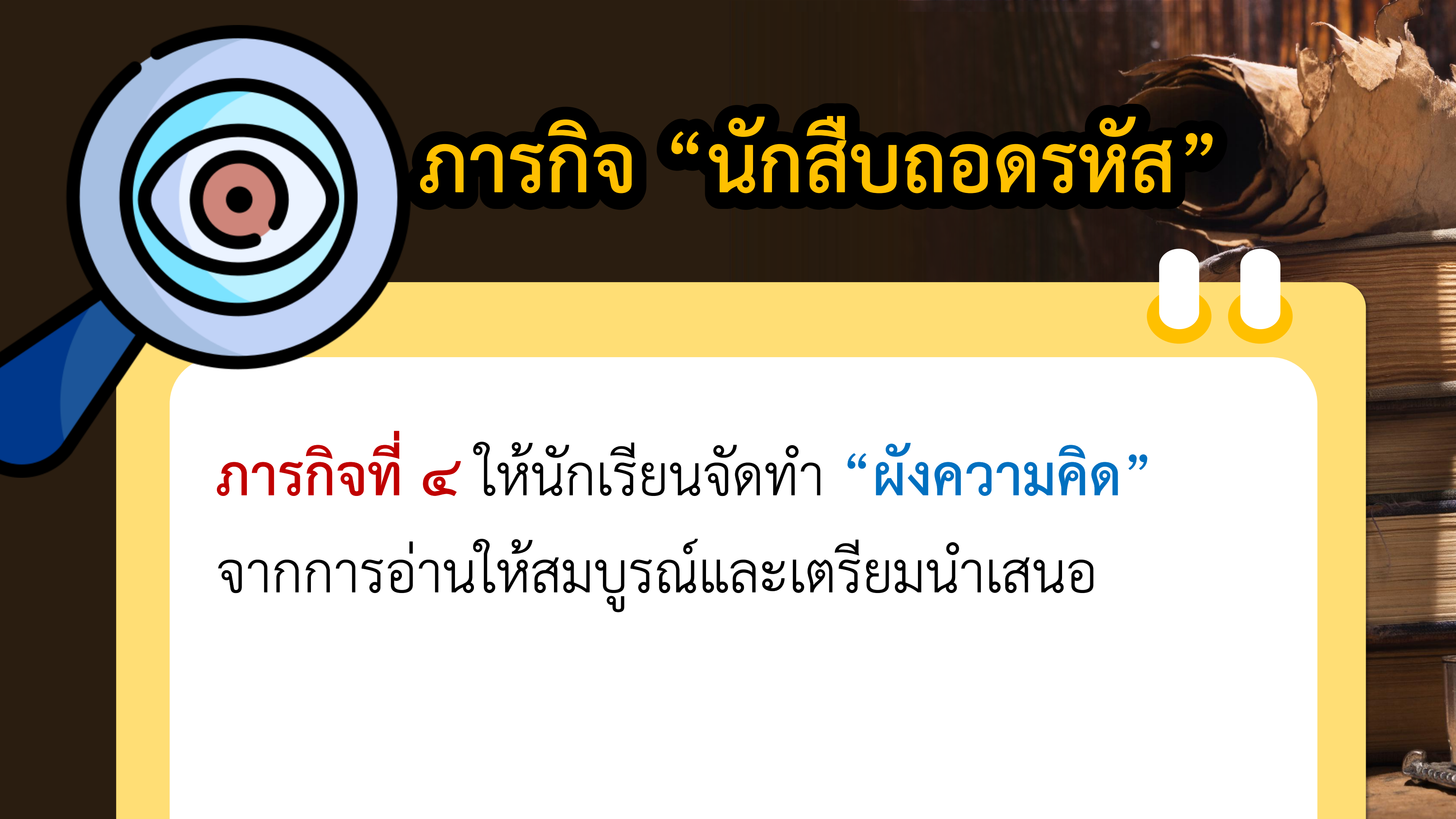

ภารกิจ “นักสืบถอดรหัส”

ภารกิจที่ ๓ ให้นักเรียนค้นหาคติธรรม
ที่พบในบทกลอน และเขียนแนวคิดสำคัญไว้

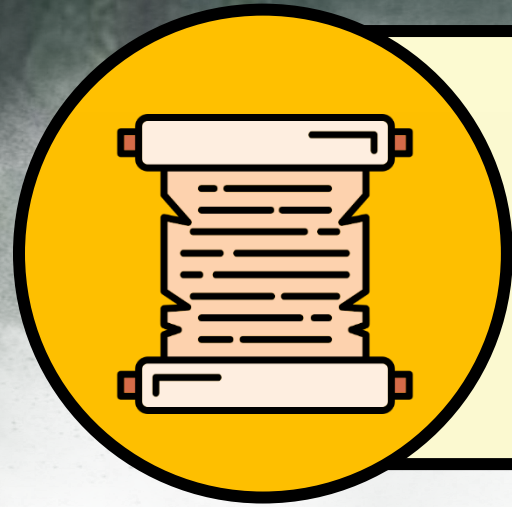

ภารกิจ “นักสืบถอดรหัส”

ภารกิจที่ ๔ ให้นักเรียนจัดทำ “ผังความคิด”
จากการอ่านให้สมบูรณ์และเตรียมนำเสนอ

บทที่ ๑

- ว่าง เว่ง
- โดดเตียว

เปลี่ยนที่

ว่างเอ๋ยว่างเว่ง

ฝูงวัวควายผ่ายลาที่วากาล

ชาวนาเหนื่อยอ่อนต่างจรกลับ

ทิ้งทุ่งให้มืดมัวท่วมนวล

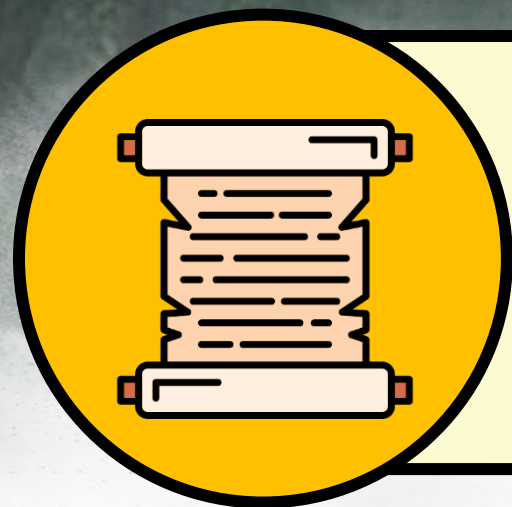
หง่างเหง่ง! ย่ำคำระฆังขาน

ค่อยค่อยผ่านท้องทุ่งมุ่งถิ่นตน

ตะวันลับอัปแสงทุกแห่งหน

และทิ้งตนดูเปลี่ยวอยู่เดียวเอย

บทที่ ๒

ยามเอ๋ยยามนี้

อากาศเย็นเยือกหนาวคราววิกาล

มีก็แต่จิ้งหรีดกระกรีดกริ่ง!

คอกควายว้าวระแวกเปาะเปาะ! เพียง

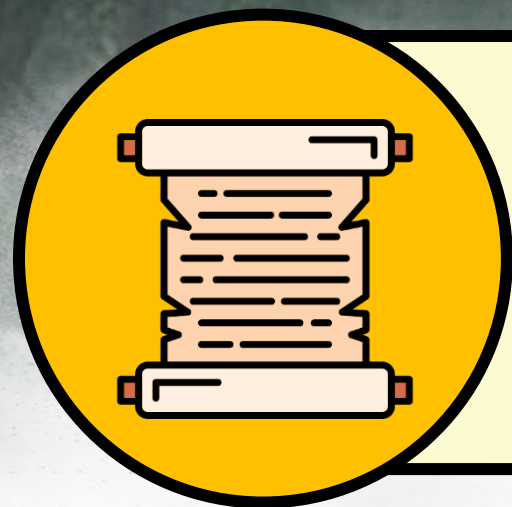
ปลกพื้มีดมัวทั่วสถาน

ส่งดปานป่าใหญ่ไร้สำเนียง

เรไรหรีง! ร้องขรมระงมเสียง

รู้ว่าเสียงเกราะแว่วแผ่วแผ่วเอ๋ย

บทที่ ๓

นกเอี้ยงนกแสก

อยู่บนยอดหอรระฆังบังแสงจันทร์
เหมือนมันฟ้องดวงจันทร์ให้คันดู
ถือเป็นที่รโหฐานนมมานมา

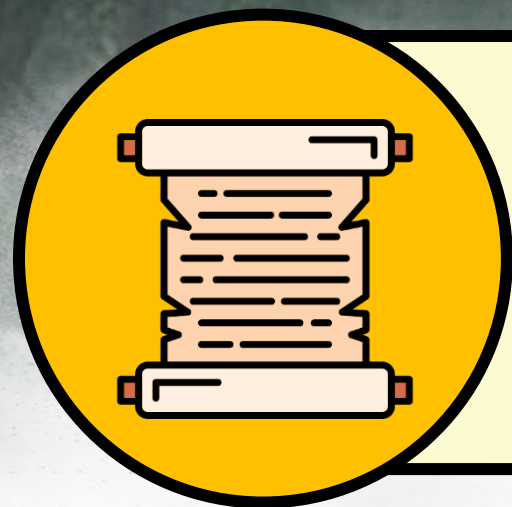
จับจ้องร้องแจ๊กเพียงแฉกขวัญ

มีเถาวัลลีรุงรังถึงหลังคา

คนมาสู่ช่องพักมันรักษา

ให้เสื่อมผาสุกสันต์ของมันเอย

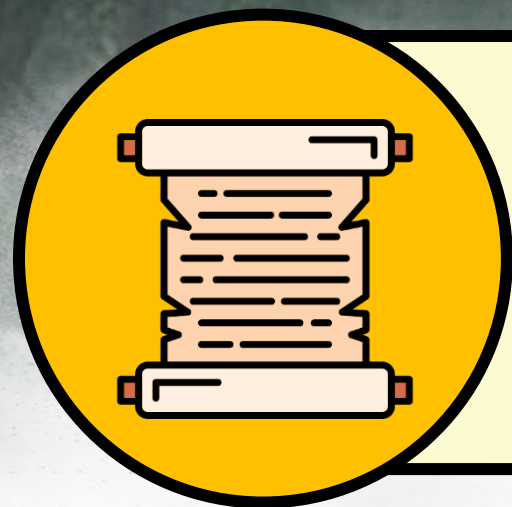

บทที่ ๕

ต้นเอ๋ยต้นไทร
และต้นโพธิ์พุ่มแจ้แผ่ฉายา
ล้วนร่างคนในเขตต์ประเทศนี้
แห่งหลุมลึกกลานสลดระทดใจ

สูงใหญ่รากล้อยหย้อยระย้า
มีเนินหญ้าไต่ต้นเกลื่อนกล่นไป
ดุษณีนอนรายณภายใต้
เรายังไถ่หลุมนั้นทุกวันเอ๋ย

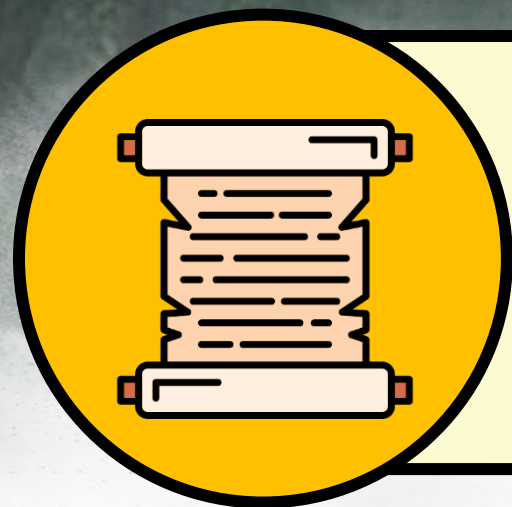

บทที่ ๕

หมดเอ๋ยหมดห่วง
ถึงลมเข้าช่วยขึ้นรินสบาย
อยู่ตามโรงมุงฟางข้างข้างนั้น
โอ้เหมือนปลูกร่างกายนอนรายเรียง

หมดดวงวิญญาณลาญสลาย
เตือนนกแอ่นลมผายแผดสำเนียง
ทั้งไก่ขันแข่งดุเหว่าระเร้าเสียง
พ้นสำเนียงที่จะปลุกให้ลูกเอ๋ย

บทที่ ๖

ทอดเอ๋ยทอดทิ้ง

ทิ้งเพื่อนยากแม่เหยาหาเข้าปลา

ทิ้งทั้งหนูน้อยน้อยร่อยร่อยรับ

เข้ากอดคอฉอเลาะเสนาะกรรม

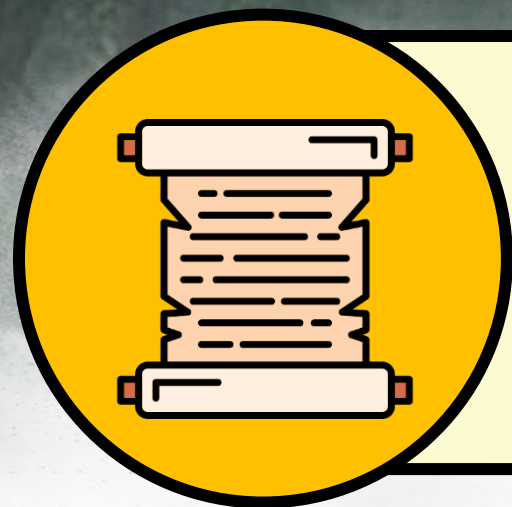
ยามหนาวผิงไฟล้อมอยู่พร้อมหน้า

ทุกเวลาเข้าเย็นเป็นนิรันดร์

เห็นพ่อกลับปลื้มเปรมเกษมสันต์

สารพันทอดทิ้งทุกสิ่งเอ๋ย

บทที่ ๗

กองเอ๋ยกองข้าว

เกิดเพราะการเก็บเกี่ยวด้วยเคียวใคร

เข้าก็ขับโคกระบือถือนันไถ

ยัดหางยามยกไปตามใจจินต์

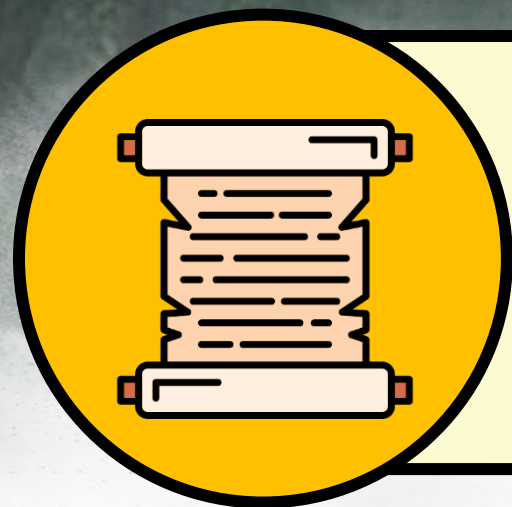
กองสูงราวโรงนาyingน่าใคร่

ใครเล่าไถคราดพื้นพื้นแผ่นดิน

สำราญใจตามเขตต์ประเทศถิ่น

หางยามผินตามใจเพราะใครเอ๋ย

บทที่ ๘

ตัวเอ๋ยตัวทะยาน

ดูถูกกิจชาวนาสารพัน

เขาเป็นสุขเรียบเรียบเงียบสงัด

ขออย่าได้แย้เยาะพูดเราราน

อย่าบันดาลดลใจให้ไฟฝัน

และความครอบครองกันอันชื่นบาน

มีปวัตต์เป็นไปไม่วิถถาร

ดูหมิ่นการเป็นอยู่เพื่อนตุเอย

นำเสนอผลงาน

ขอมงฟากจากคอร

ใบงานที่ ๓

เรื่อง วิเคราะห์กลอน สะท้อนใจ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

๗๖

ใบงานที่ ๓ เรื่อง วิเคราะห์กลอน สะท้อนใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วินิจสารเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า (๓)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกลอนดอกสร้อยฯ ที่กำหนด แล้วตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง โดยเขียนคำตอบสั้น ๆ

๑. จากกลอนดอกสร้อยฯ “ทิ้งทุ่งให้มีดมัวท่วมนวล และทิ้งตนดูเปลี่ยวอยู่เดียวเอย”

คำว่า “เปลี่ยวอยู่เดียว” สื่อความรู้สึกอย่างไร และสะท้อนภาพชีวิตมนุษย์ในยามใด

ตอบ _____

๒. จากกลอนดอกสร้อยฯ “มีก็แต่จิ้งหรีดกระกรีดกริ่ง! เรไรหิ่ง! ร้องขรมระงมเสียง”

การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติในที่นี้มีผลต่อบรรยากาศของเรื่องอย่างไร และทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกแบบใด

ตอบ _____

๓. จากกลอนดอกสร้อยฯ “ล้วนร่างคนในเขตต์ประเทศนี้ ดุชนอนราย ณ ภายใต้”

กลอนนี้สะท้อนแนวคิดเรื่องใดเกี่ยวกับชีวิตและความตาย และเชื่อมโยงกับหลักธรรมทางพุทธศาสนาเรื่องใดได้บ้าง

ตอบ _____

ใบงานที่ ๓

เรื่อง วิเคราะห์กลอน สะท้อนใจ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

๗๗

๔. จากกลอนดอกสร้อยฯ “กองเอ๋ยกองข้าว กองสูงราวโรจน์น่าใคร่”
กลอนวรรคนี้สะท้อนคุณค่าของแรงงานชาวนาอย่างไร และเราควรมองอาชีพชาวนาในแง่มุมใดบ้าง

ตอบ _____
_____
_____

๕. จากกลอนดอกสร้อยฯ “เขาเป็นสุขเรียบเรียบเงียบสงัด มีปวัตต์เป็นไปไม่วิตถาร”
ข้อคิดที่ได้จากการดำเนินชีวิตเรียบง่ายคืออะไร และนักเรียนสามารถนำแนวคิดนี้ไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างไร

ตอบ _____
_____
_____

ใบงานที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกลอนดอกสร้อยๆ ที่กำหนด แล้วตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง โดยเขียนคำตอบสั้น ๆ

๑. จากกลอนดอกสร้อยๆ “ทิ้งทุ่งให้มีดมัวท่วมณฑล และทิ้งตนตูเปเลี้ยวอยู่เดียวเอ๋ย”
คำว่า “เปเลี้ยวอยู่เดียว” สื่อความรู้สึกอย่างไร และสะท้อนภาพชีวิตมนุษย์ในยามใด

ตอบ _____

_____

_____

ใบงานที่ ๓

๒. จากกลอนดอกสร้อยฯ “มีก็แต่จิ้งหรีดกระกรีดกริ่ง! เรไรหรีง! ร้องชมระงมเสียง”
การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติในที่นี้มีผลต่อบรรยากาศของเรื่องอย่างไร
และทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกแบบใด

ตอบ _____

_____

_____

_____

ใบงานที่ ๓

๓. จากกลอนดอกสร้อยฯ “ล้วนร่างคนในเขตต์ประเทศนี้ ดุษณีนอนราย ณ ภายใต้”
กลอนนี้สะท้อนแนวคิดเรื่องใดเกี่ยวกับชีวิตและความตาย และเชื่อมโยงกับหลักธรรม
ทางพุทธศาสนาเรื่องใดได้บ้าง

ตอบ _____

_____

_____

_____

ใบงานที่ ๓

๔. จากกลอนดอกสร้อยฯ “กองเอ๋ยกองข้าว กองสูงราวโรงนา ยิ่งน่าใคร่”
กลอนวรรคนี้สะท้อนคุณค่าของแรงงานชาวนาอย่างไร และเราควรมองอาชีพ
ชาวนาในแง่มุมใดบ้าง

ตอบ

ใบงานที่ ๓

๕. จากกลอนดอกสร้อยฯ “เขาเป็นสุขเรียบเรียบเงียบสงัด มีปวัตต์เป็นไปไม่วิตถาร”
ข้อคิดที่ได้จากการดำเนินชีวิตเรียบง่ายคืออะไร และนักเรียนสามารถนำแนวคิดนี้
ไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างไร

ตอบ

สรุปบทเรียน

กลอนดอกลสร้อยรำพึงในป่าช้า (๒)

เขียนจดหมายถึงตนเอง

ความรู้ : สิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทกลอน

ความรู้สึก : ความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อบทกลอนและข้อคิด

ข้อคิด : แนวทางนำข้อคิดไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

บทเรียนครั้งต่อไป

กลอนดอกสร้อย รำพึงในป่าช้า (๓)

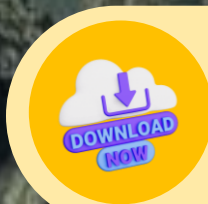
(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ชุดปริศนาคำกลอน (ใบปริศนาคำศัพท์ บัตรคำใบ้ กระดาษคำกลอน)
๒. กระดาษโปสเตอร์สะท้อนความคิด และอุปกรณ์วาดเขียน
๓. ใบงานที่ ๔ เรื่อง สำนวนคำศัพท์และวิเคราะห์เนื้อหา
กลอนดอกสร้อยๆ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)